

גיטין כט

עניין: הא דאבא דקטנותא היא

חתם סופר כט :

אמר רב אשי אם מת ראשון בטלו כולן. ג"ל אי הוה ס"ל בקטנותא כתנא דבי ר"י ר"פ חרש [יצמות ק"ג ע"ב] דנפקא ל"י משלחה ואינו חוזרת מושלחה, וא"כ שליח עושה שליח נפקא מו"ו יתירה דושלחה בתרא כמ"ש לעיל קצ"ג בשם ר"ח שכתוב רפ"ב דקידושין, א"כ דודאי לא עלה על סברתו דודאי כל השלוחים תלוים בצעל, אך הוה ס"ל כר' ינאי ר"פ חרש [שם] דמפיק קטנה ושוטה דאינה מתגרשת מדלית לכו יד, ואייתר ושלחה יתירה לשליח כשיעשה שליח, ומש"כ הוה ס"ד דשליח צעל דבר צפ"ע הוא וכשמת צעלו כולן. וע"ד הלכה י"ל רב אשי צעלמו שיער שבקטנותו היה חריף והגיע לפלגות ראובן גדולים חקרי ל"ב קצ"ד עיין צ"ב פ' מי שמת קצ"ה, וע"כ לא הי' נראה צעינו למטע קטנה מושלחה שמשלחה ואינה חוזרת דאיכא קטנה חריפה, אע"כ ממעט מדחין לה יד ואייתר ושלחה לשליח עושה, והיינו דקאמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא היא, פי' בקטנות עלמו שיער.

חתם סופר כט.
 והנה י"ל דבהא פליגי רבנן ורשב"ג, דלרבנן מן התורה עושה שליח אחר בלא רשות הצעל, ע"כ בלישנא מליעתא לא צעי' חלה אלא באת הולך, אמנם רשב"ג ס"ל מן התורה חין עושה שליח משו"כ צעי' חלה אפי' בהולך. וי"ל זה תליא צמ"ש ר"פ האיך מקדש דרש"י ס"ל ושלחה בתרא מיותר לשליח שיעשה שליח, א"כ שפיר י"ל מכיון שעשאוהו הצעל שליח והוה כמוהו כדנפקא לן מקרא קמא ושלחה, שוב צא קרא בתרא ועשה השליח כצ"ד צעלמו לעשות שלוחים אפי' בלא רשות הצעל ובלבד שלא יקפיד, אך רבינו חננאל שכתוב' שם [ד"ה ושלח] הקשה הא אינטריך ושלחה קמא למשלחה ואינה חוזרת ר"פ חרש, אלא הכל אחד קרא נפקא ומו"ו ושלחה מרבינן שליח עושה שליח ע"ש. ולפ"ז כיון דלא נפקי אלא מו"ו לרבות שליח ע"כ בצעל תליא רחמנא וצעי' ריזוי הצעל, וכה"ג כתבו הגאונים ר"פ כ"ש [סוטה כ"ח ע"א] בונטמאה נטמאה, א' לצעל וא' לצועל, דלר"ע מפיק ל"י מו"ו ורבי מפיק ל"י מקרא יתירה דתלי' בזה מ"ש צ"ש ס"י י"א סק"ג אי תליא צועל בצעל או לא, וע"ש בדגול מרצבה.

תוס' קידושין מא.

עגונה לעולם: **ושלח** ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח. פ"ה דתרי ושלחה כתיב צפרשה וא"ת הא אינטריך חד ושלחה למדרש דקטנה ושוטה אינה יכולה להתגרש' דהכי משמע ושלחה מי שמשלחה ואינה חוזרת פרט לזו שמשלחה והיא חוזרת וי"ל דושלחה בתרא יש שתי דרשות דמני' למימר ונתן צידה ולשתוק מדכתב ושלח ש"מ לדרשא ומה"א דושלחה נפקא דרשא אחרת ור"ח פי' דמושלחה אחרון דריש כולהו ודריש שלח דהוה מני' למימר ונתן צידה וכן וי"ו דושלחה וכן ה' דושלחה ואידך ושלחה אינטריך להך דרשא דמשלחה ואינה חוזרת וזה

יבמות קיג :

הפקר אלא דאין יודעת לשמור לא גיטה ולא עצמה דבר תורה שוטה מתגרשת והא אמרי דבי רבי ינאי "ונתן בידה מי שיש לה יד לגרש עצמה יצתה זו שאין לה יד לגרש עצמה ותנא דבי רבי ישמעאל "ושלחה מביתו מי שמושלחה ואינה חוזרת יצתה זו שמושלחה וחוזרת "לא צריכא דיודעת לשמור גיטה